

HRVATSKI MUZEJ MEDICINE I FARMACIJE
CROATIAN MUSEUM OF MEDICINE AND PHARMACY

Izložba

Diplome i povelje hrvatskih farmaceuta iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU

Gliptoteka HAZU, 24. listopada – 20. studenoga 2019.

NOSITELJI PROJEKTA

Hrvatski muzej medicine i farmacije HAZU

akademik Marko Pećina, voditelj Muzeja

prof. dr. sc. Stella Fatović-Ferenčić, dr. med., zamjenica voditelja Muzeja

Silvija Brkić Midžić, prof., upraviteljica Muzeja

SUORGANIZATOR

Gliptoteka HAZU

Vesna Mažuran Subotić, upraviteljica Gliptoteke

AUTORICE IZLOŽBE

Stella Fatović-Ferenčić

Silvija Brkić Midžić

DIGITALIZACIJA IZVORNIKA

Goran Vržina

PARTNER IZLOŽBE

Hrvatski državni arhiv, Središnji laboratorij za konzervaciju i restauraciju

GRAFIČKO OBLIKOVANJE I PRIPREMA ZA TISAK

Studio Rašić

Ante Rašić

Ankica Penava-Pejčinović

KONZERVATORSKO-RESTAURATORSKI RADOVI NA IZLOŽENIM IZVORNICIMA

MK knjigovežnica i kartonaža, Mario Kauzlarić

Hrvatski državni arhiv, Središnji laboratorij za konzervaciju i restauraciju

Autor plakata *Konzerviranje i restauriranje pergamena Hrvatskog muzeja medicine i farmacije*: Igor Kozjak

Pročelnica Središnjeg laboratorija za konzervaciju i restauraciju: Andreja Dragojević

VIZUALNI IDENTITET IZLOŽBE I LIKOVNI POSTAV

Ante Rašić, Studio Rašić

HRVATSKI MUZEJ MEDICINE I FARMACIJE
CROATIAN MUSEUM OF MEDICINE AND PHARMACY

TEHNIČKI POSTAV

Tehnička služba Gliptoteke HAZU

NAKLADNICI KATALOGA

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti

Hrvatsko farmaceutsko društvo

RECENZENTI

prof. dr. sc. Željko Maleš

mr. sc. Dubravka Osrečki Jakelić

Izložba je realizirana zahvaljujući potpori Ministarstva kulture RH, Gradskog ureda za kulturu Grada Zagreba, Zaklade HAZU i Hrvatskoga farmaceutskog društva.

Šezdesetih je godina prošloga stoljeća u sklopu tadašnje Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti osnovan Institut za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti. U njegov inventar uključena je ubrzo i Zbirka Instituta za povijest farmacije Farmaceutskog društva, a sedamdesetih godina 20. stoljeća i predmeti Muzeja za povijest zdravstva Zbora liječnika. Kada se Institut za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti podijelio na Odsjek za povijest prirodnih i matematičkih znanosti i Odsjek za povijest medicinskih znanosti, zbirke su se nastavile čuvati i obogaćivati unutar Odsjeka za povijest medicinskih znanosti, dajući snažan poticaj nastojanjima za osnutak muzeja. Ta su se nastojanja realizirala te je Rješenjem Ministarstva kulture RH, u srpnju 2014., osnovan Hrvatski muzej medicine i farmacije HAZU za koji su prethodno bile odobrene prostorije u prizemlju Gundulićeve 24 u Zagrebu. Tijekom 2015. zaposlena je viša kustosica i upraviteljica Muzeja, a zbirke koje su do tada čuvane u Odsjeku za povijest medicinskih znanosti HAZU predane su na upravljanje novoosnovanom Muzeju te se odmah krenulo s njihovom daljnjom obradom. Među prvima je inventarizirana, preventivno zaštićena i digitalizirana Zbirka diploma i povelja te je 2016. godine upisana u Registar kulturnih dobara RH.

Diplome hrvatskih ljekarnika pohranjene u Hrvatskome muzeju medicine i farmacije Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti dokumenti su završenog obrazovanja naših farmaceuta, bilo da je riječ o vježbeničkom naukovanju (14 tirocinijskih diploma), o sveučilišnom obrazovanju (28 magistarskih diploma) ili pak o poslijediplomskom (2 doktorske diplome: Eugena Spillera i Hrvoja Tartalje).

Uz navedeno, sačuvano je i 14 povelja vezanih uz članstva u strukovnim udrugama te priznanja istaknutim članovima farmaceutske struke. Nositelji diploma i povelja su 35 farmaceuta iz raznih krajeva Hrvatske – iz Bakra, Bjelovara, Buja, Donje Stubice, Fužina, Gospića, Našica, Osijeka, Petrinje, Požege, Samobora, Siska, Valpova, Varaždina, Velike

HRVATSKI MUZEJ MEDICINE I FARMACIJE
CROATIAN MUSEUM OF MEDICINE AND PHARMACY

Gorice, Vinice i Zagreba, a najvećim brojem dokumenata zastupljeni su Hrvoje Tartalja, Milan Tkalčić i Arpad Pečić.

Među ljekarnicima čije su diplome sačuvane zastupljeni su istaknuti predstavnici ljekarničkoga zbora te njegovi predstojnici (Pečić, Vouk, Ključec), član i blagajnik prvoga farmaceutskog društva *Aesculap* (Fibić), predsjednik i član Hrvatskoga farmaceutskog društva (Ilakovac, Tkalčić), članovi ljekarničke komore (Pecinovsky, Primorac), investitori u arhitekturu (Gayer, Pečić, Feller), predstavnici istaknutih ljekarničkih dinastija (Panac, Seitz, Csillagh, Krauterblüth – Krajanski, Vouk, Deszathy), preteče farmaceutske industrije (Feller), osnivači veledrogerija (Vouk, Košćec) te pioniri nastojanja za institucionalizaciju povijesti farmacije i začetnici farmaceutske muzeologije (Krajanski, Tartalja).

Kolaž sačuvanih diploma Hrvatskoga muzeja medicine i farmacije HAZU ispisuje tako zanimljivu scenografiju satkanu od poznatih i manje poznatih imena ljekarnika, podataka o mjestima i datumima njihovog rođenja, nacionalnosti i završetku obrazovanja, imena članova povjerenstava i promotora, ostavljajući istovremeno u svojoj grafičkoj obradi upečatljiv rukopis estetike vremena i stilskog izričaja u kojemu su nastale. Sačuvana zbirka diploma svjedoči i o razvoju obrazovanja farmaceuta, razotkrivajući u tipovima dokumenata i dizajnu, formama naslova, sadržaja, katkada i samog potpisa, promjene u sustavu ljekarničkog obrazovanja u različitim razdobljima. Posebnost u obrazovanju ljekarnika u odnosu na druge srodne struke bio je tirocinijski staž i ispit okrunjen tirocinijskom diplomom. Uvođenjem četverogodišnjeg studija farmacije one se više ne izdaju, pa se sačuvana zbirka ovih dokumenata ističe i kao raritetno svjedočanstvo obrazovnih reformi.

S obzirom na krhkost i osjetljivost izvornih dokumenata i njihovo stanje koje je većinom neprimjereno za izlaganje, u postav izložbe uključena je pretežito digitalizirana građa u obliku postera s tekstualnim legendama (45 ekspanata). Bit će izloženo deset primjera izvornih dokumenata – restauriranih diploma i povelja te restauratorski plakati koji riječju i slikom prikazuju zatečeno stanje i izvedene zahvate na građi.

Katalog izložbe sadrži tekst prof. dr. sc. Stelle Fatović-Ferenčić pod naslovom *Od ljekarni do fakulteta – Zbirka diploma i povelja Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU kao svjedočanstvo razvoja edukacije farmaceuta na području Hrvatske*; tekst Silvije Brkić Midžić, više kustosice, pod naslovom *Diplome i povelje hrvatskih ljekarnika iz Zbirke diploma i povelja Hrvatskog muzeja medicine i farmacije HAZU – muzealni aspekti, s usporednim prijevodom na engleski jezik, te cjelovit katalog farmaceutskih diploma i povelja iz zbirke Hrvatskog muzeja medicine i farmacije s ilustracijama u bojama.*

Osoba za programski kontakt:

Silvija Brkić Midžić, tel. 4825 413, e-mail: hmmf@hazu.hr